

REFERAT Arbeids- og inkluderingsutvalget 2019-2023 d. 18-02-2021

Mødedato Torsdag d. 18. februar 2021 kl. 12:00

Mødested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Godkjenning av protokoll fra arbeids- og inkluderingsutvalgets møte 21.01.21.....	4
Befolkningsanalyse og mulighetsstudier - Utredning verbalvedtak 17-20, 1.del.....	7
Høringsuttalelse til forslag om ny lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarke	12
Flere i arbeid - plan for oppfølging av oppgaveutvalgets anbefalinger.....	19
Nytt innsatsområde i kriminalitetsforebyggende plan - "forebygging av hatkriminalitet og hatefulle	22

Punkt 1: Møtedokumenter

Bilag

Protokoll Arbeids- og inkluderingsutvalget 18.02.21_

Komplett innkalling_ Arbeids- og inkluderingsutvalget (18.02.21)

Saksliste Arbeids- og inkluderingsutvalget 18.02.2021

Punkt 4/21: Godkjenning av protokoll fra arbeids- og inkluderingsutvalgets møte 21.01.21

Dato 11. februar 2021
Saksnr.: 2020109003-7
Saksbehandler Eva Sand
Godkjent av Eva Berglund Åsland

Saksgang
Arbeids- og inkluderingsutvalget

Møtedato
18.02.2021

Godkjenning av protokoll fra arbeids- og inkluderingsutvalgets møte 21.01.21

[Arbeids- og inkluderingsutvalget godkjenner protokoll fra møtet 21.01.21](#)

Vedlegg:
Protokoll fra møtet 21.01.21

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Her kan du skrive tidligere vedtak

Vedtatte planer e.l.

Problemstillinger/interessekonflikter

Juridisk grunnlag

Økonomiske konsekvenser

Uttalelse fra rådene (Seniorrådet, Rådet for funksjonshemmede, Studentrådet og Ungdommens bystyre)

Barn og unges interesser

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Klima- og miljøkonsekvenser

HMS/Folkehelse

Vurdering

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Punkt 5/21: Befolkningsanalyse og mulighetsstudier - Utredning verbalvedtak 17-20, 1.del.

Bilag

Vedtak KULTUR, 03032021, Sak 22/21, Befolkningsanalyse og mulighetsstudier - Utredning verbalvedtak 17-20, 1.del.

Vedtak Form, 17032021, Sak 53/21, Befolkningsanalyse og mulighetsstudier - Utredning verbalvedtak 17-20, 1.del.

Vedtak BYSTED, 04032021, Sak 41/21, Befolkningsanalyse og mulighetsstudier - Utredning verbalvedtak 17-20, 1.del.

2020100951-1 Vedlegg 1 923824_1_1 (1)

Dato 12. februar 2021
Saksnr.: 2020100951-5
Saksbehandler Stine Busborg Sagen
Godkjent av Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Arbeids- og inkluderingsutvalget
Kulturutvalget
By- og stedsutviklingsutvalget
Formannskapet

Møtedato

18.02.2021
03.03.2021
04.03.2021
17.03.2021

Befolkningsanalyse og mulighetsstudier - Utredning verbalvedtak 17-20, 1.del.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet tar befolkningsanalysen til orientering.
2. Formannskapet støtter vurderingen om å ikke utarbeide lokale mulighetsstudier (bydelmelding) på nåværende tidspunkt.

Sammendrag

Bystyret ber i verbalvedtak 17-20 administrasjonen om en befolkningsanalyse, en vurdering av behov for bydelmeldinger og muligheter for økt innbyggerdeltakelse, samt utarbeidelse av retningslinjer for bydelsfond. Saken er første gang utredet i januar 2021. Etter Kulturutvalgets vedtak på utsettelsesforslag 20.1.21 har kommunedirektøren bestemt i 2. runde å utrede verbalvedtak 17-20 i to separate saker. Denne saken tar for seg 1. del av verbalvedtak 17-20 som omhandler befolkningsanalyse og en vurdering av behov for bydelmeldinger.

I saken sammenstilles leveårsstatistikk og oversikt over tjenester og nærmiljøtilbud i en lokalområdesanalyse (Vedlegg 1). Analysen gir oversikt over status i lokalområdene på parametere bestilt i verbalvedtaket 17-20. Lokalområdeanalysen bør tas i betraktning i prioritering av bydelsfondsmidler og kommunedirektøren anbefaler at innbyggerinitiativ i lokalområder med leveårsutfordringer prioriteres i bydelsfondet i tråd med kommuneplanens samfunnsdel. Lokalområdeanalysen må sees som et supplement til eksisterende kunnskap om lokalområdene, som for eksempel leveårsrapportene som utarbeides løpende i forkant av Formannskapetets dialogmøter i lokalområdene i perioden 2020-2022.

I saken vurderes også behovet for flere bydelmeldinger (mulighetsstudier). Plan og bygg utarbeider i 2021 en mulighetsstudie for lokalområdet, Tinnheia. Dette har visst seg å være ressurskrevende. Kommunedirektøren vurderer derfor at det ikke utarbeides flere mulighetsstudier i lokalområdene på nåværende tidspunkt, men avventer resultater og læringspunkt som oppstår på Tinnheia i 2021. Erfaringen fra Tinnheia vil gi nyttige innspill til hvorvidt det er gunstig å utføre flere mulighetsstudier i perioden.

Vedlegg:

1. Lokalsområdeanalysen

Saksutredning

Kommunedirektøren la fram forslag til økonomiplan 2020-2023 i Bystyret 30.10.2019. Bystyret vedtok i den forbindelse 74 verbalforslag ved behandlingen av økonomiplanen 2020-2023. Samhandling og Innovasjon har i samarbeid med direktørområde By- og stedsutvikling utredet første del av verbalvedtak 17-20: *"Bystyret ber om en analyse av kommunens bydeler, med tanke på å se på befolkningssammensetning, kommunale tilbud på tjenester, bydelscenter, miljøtiltak og aktiviteter i nærmiljøene. Dette med tanke på å kartlegge om det er behov for flere bydelsmeldinger for de ulike bydelene i løpet av perioden (1.del), samt se på muligheter for økt innbyggerdeltakelse for de ulike bydelene. Samtidig opprettes det et bydelsfond der velforeninger, bydelsråd, nabolag eller lignende kan søke midler til oppgradering av fellesarealer. Bystyret ber om en sak på hvordan retningslinjer for et slik fond kan være (2.del)."*»

Verbalvedtakets 2. del som omhandler økt innbyggerdeltakelse og retningslinjer for bydelsfond utredes i egen sak av kommunalsjefområde Innbyggerdialog og Parkvesenet.

Dette er andre gang verbalvedtaket utredes. I første utredningen vedtok Kulturstyret 20.1.21 utsettelsesforslaget: *«Kulturutvalget mener den fremlagte saken ikke fullt ut svarer forventningene til bydelsfondet. Blant annet er den ikke oppdatert med vedtatt økonomiplan for 2021-2024 der bydelsfondet ble utvidet med en investeringsdel. Dessuten synes søknadsprosessen unødvendig komplisert og det ønskes også flere årlige søknadsfrister. Saken sendes derfor tilbake til administrasjonen for videre bearbeiding. De ulike partiene gis en frist på 2 uker til å komme med innspill på innholdet.»*

I etterkant har kommunedirektøren 3.feb 2021 bestemt å svare ut verbalvedtaket 17-20 i to separate saker. Nærværende sak svarer ut 1.del av verbalvedtak 17-20.

Begrepsavklaring og innhold i saken

I det videre erstattes begrepet «bydel» med «lokalområde» og «bydelsmelding» med «mulighetsstudie». Dette er i tråd med vedtatt overordnet arealstrategi og Fagnotat Senter- og stedsutvikling (7.5.2020). Lokalområdeanalysen viser til levekårsforskjeller i ulike lokalområder i Kristiansand og kan inngå som en del av prioriteringsgrunnlaget i fordeling av Bydelsfondet 2020-2023 og andre tilskuddsordninger. Det er i saken gjort en vurdering av behovet for flere mulighetsstudier i lokalområdene. Dette med tanke på å beskrive særlige utfordringer eller særlig engasjement blant innbyggerne.

Lokalområdeanalysen

Lokalområdeanalysen er basert på eksisterende registerdata og framstilt på et deskriptivt nivå. Analysen vil være et supplement til eksisterende info om lokalområdene, som finnes i detaljerte levekårsanalyser sendt ut i forkant av Formannskapetets dialogmøter¹.

I analysen er kommunen delt inn i 27 «lokalområder» basert på de 27 sentrene som er vedtatt i arealstrategien. Sentrene i arealstrategien er definert ut ifra daglige, ukentlige og månedlige funksjoner. I praksis, kan innbyggernes opplevelse av hva som er et senter i lokalområdene være noe annet enn det som er definert ut ifra funksjoner i arealplanleggingen. I tillegg kan det være områder som ikke har et senter i dag, som ut ifra befolkningsgrunnlaget kunne hatt det.

Analysen skal først og fremst gi politikere og administrasjonen en oversikt over status i lokalområdene på parametere bestilt i verbalvedtaket 17-20. Parameterne framstilles på kart for best mulig illustrativ oversikt. Parameterne som framstilles er basert på tilgjengelig data for alle lokalområdene i Kristiansand i dag med betydning for levekår,

¹ <https://www.kristiansand.kommune.no/navigasjon/politikk-og-organisasjon/om-kristiansand/dialogmoter-med-befolkningen/>

tjenestetilbudet og nærmiljøet i områdene. Kartlegging av miljøtiltak i den forstand at befolkningen engasjerer seg i miljøet, krever en mer omfattende undersøkelse enn det denne saken tillater. "Miljøtiltak" er derfor ikke inkludert i lokalområdeanalysen.

Følgende parametere er inkludert i analysen:

a) Befolkningssammensetning

o Levekårsstatistikken bestående av utdanning, ikke oppnådd studiekompetanse, inntekt, bo-stabilitet, tilknytning til arbeidslivet.

o Valgdeltakelse

o Alderssammensetning

b) Kommunale tjenester mm.

Barnehage/Skole, helsestasjon, fritidsklubb, idrettshaller og

aktivitetssaler, omsorgssenter, seniorsentre, frisklivssentral og andre:

Dagligvarebutikk og legesenter. Frisklivscentralen tilbyr frisklivstilbud flere plasser i kommunen.

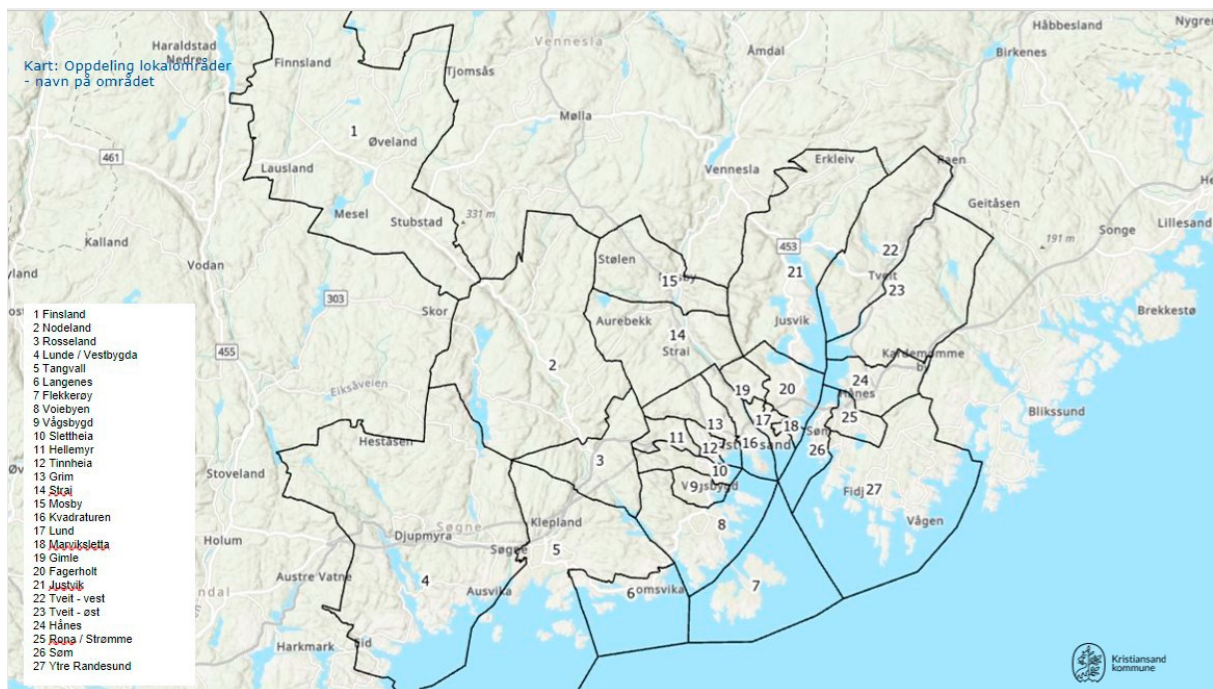
c) Nærmiljøaktiviteter

Sosiale møteplasser, f.eks. fritidsklubb, idrettsklubb og aktivitetssaler, grendehus og fritidssenter. Grendehus/bydelshus og fritidssenter. Merkede turstier.

Nærmiljøtiltak i analysen er avgrenset til kommunale tjenester, lokaler og bygg.

Denne definisjonen av nærmiljøtiltak er lik definisjonen i verbalvedtak 47-20 om kartlegging av kommunale fritidstilbud mm. i bydelene (saknr. 2020103097). Det er i tillegg i dag ca.1400 lekeplasser og balløkker i kommunen. Det er lite hensiktsmessig å vise disse på kart og de avbildes ikke i analysen. Turstier er markert på temakart [her](#).

Kart 1 Kommunen inndelt i lokalområder

Analysen gir et bilde på kommunale tjenester og nærmiljøtiltak i de 27 lokalområdene, men det adresser ikke kvaliteten på tilbudene eller engasjementet for miljø og nærmiljøet blant innbyggerne. Dette vil kreve en mer omfattende spørreundersøkelse. Engasjementet i lokalområdene vises i denne analysen igjennom "valgdeltakelse". Frivillige organisasjoner er ikke inkludert i analysen, fordi det er vanskelig å få en reell oversikt over alle frivillige organisasjoner og initiativer. Kommuneplanen samfunnsdel viser til mål om å forbedre områder med store levekårsutfordringer og redusere levekårsforskjeller i kommunen².

² <https://www.kristiansand.kommune.no/globalassets/innhold/politikk-og-organisasjon/planer-rapporter-ogmeldinger/planer/sterkere-sammen--kristiansand-mot-2030-kommuneplanens-samfunnsdel-2020-2030->

Levekårsstatistikken i lokalområdeanalysen kan tas i betraktning i prioritering av midler.

Lokalområdeanalysen er vedlagt (Vedlegg 1)

Behov for flere mulighetsstudier (bydelsmeldinger).

Plan og bygg har igangsatt mulighetsstudie på Tinnheia hvor målet er å jobbe sammen med innbyggerne for å få opp lokalområdets behov. Mulighetsstudien (erstatte begrepet bydelsmelding) vil bygge på analyse og vil i arbeidet involvere innbyggerne i området. Innbyggerne vil med sin kunnskap bidra til at mulighetsstudiet kan bli et godt redskap for videre tiltak/planlegging. For å kunne jobbe helhetlig inn i et lokalområde vil overordnet plan (her områderegulering) være et redskap for å koordinere kommunens innsats i området. Mulighetsstudien åpner også for at både innbyggere, konsulenter og politikere vil møtes for å samarbeide om et felles mål for lokalområdet. Arbeidet vil omfatte ulike analyser, medvirkning og workshops. Velforeningene på Tinnheia omtaler initiativet sitt som «et bydelsløft av folket for folket» hvor formålet har vært:

- *Å skape et engasjement for bydelen, for å la de som bor her være med å positivt påvirke utviklingen av Tinnheia og for å bevisstgjøre kommune og politikere om kvalitetene og potensialet som ligger i bydelen.*
- *Å lage et slags skattekart over bydelen der vi viser først og fremst de som bor her hvor mye kvalitet som finnes i bydelen og hvor mye potensiale som finnes her.*
- *Å sitte i førerretet dersom utbyggerne som ønsker fortettingsprosjekter kommer til Tinnheia, slik at de kan fortelle kommune og utbyggere hvordan vi vil ha det i bydelen vår.*

Gjennomføringen av mulighetsstudien på Tinnheia vil kunne danne grunnlag for mulighetsstudier i andre lokalområder og tilpasses deres behov. Som illustrert over krever det ressurser og kapasitet å gjennomføre mulighetsstudier. Plan og bygg har ikke kapasitet til flere slike opplegg samtidig. Plan- og byggingssjef vurderer derfor at det ikke bør gjennomføres flere mulighetsstudier i lokalområdene på nåværende tidspunkt.

Konklusjon

Som svar på Bystyret verbalvedtak 17-20, 1. del, har administrasjonen utarbeidet en lokalområdeanalyse om levekår, tjenestetilbud og nærmiljøtiltak i lokalområdene, vedlegg 1. Analysen kan brukes i prioritering av midler til lokalområdene og kommunedirektøren anbefaler at innbyggerinitiativ i lokalområder med levekårsutfordringer prioriteres i bydelsfondet (verbalvedtaket 2.del). Dette er i tråd med mål om reduserte levekårsforskjeller i kommuneplanens samfunnsdel.

På bakgrunn av plan og bygningssjefens vurdering anbefaler kommunedirektøren at det ikke på nåværende tidspunkt igangsettes flere mulighetsstudier, men gir tid og mulighet til å lære fra igangsatt mulighetsstudie på Tinnheia i 2021.

Punkt 6/21: Høringsuttalelse til forslag om ny lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet

Bilag

Vedtak Form, 10032021, Sak 40/21, Høringsuttalelse til forslag om ny lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet

Vedtak RFF, 09032021, Sak 28/21, Høringsuttalelse til forslag om ny lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet

Vedtak , 03032021, Sak 19/21, Høringsuttalelse til forslag om ny lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet

Vedtak RFF, 02032021, Sak 17/21, Høringsuttalelse til forslag om ny lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet

Vedtak HELSEUTV, 16022021, Sak 12/21, Høringsuttalelse til forslag om ny lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet

Høringsbrev Ny boligsosial lov

Høringsdokument

Dato 3. februar 2021
Saksnr.: 2020107317-2
Saksbehandler Hilde Engenes
Godkjent av

Saksgang

Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget
Helseutvalget
Arbeids- og inkluderingsutvalget
Råd for funksjonshemmede
Formannskapet

Møtedato

10.02.2021
16.02.2021
18.02.2021
02.03.2021
10.03.2021

Høringsuttalelse til forslag om ny lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet

Forslag til vedtak

1. Formannskapet slutter seg til høringsinnspillet til forslag om ny lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet

Sammendrag

I høringsbrev datert 02.12.2020 ber Kommunal- og moderniseringsdepartementet om høringsinnspill til forslag om ny lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet. Høringsfristen er 15 mars 2021.

Kommunedirektøren anbefaler at Kristiansand kommune i all hovedsak gir sin tilslutning til lovforslaget. Forslaget innebærer en klargjøring og presisering av de pliktene kommunen har i dag gjennom medvirkningsansvaret. Lovforslaget skjerper kommunens ansvar for boligsosial planlegging og visse krav til saksbehandling og klageadgang. Eksisterende planleggingspraksis og saksbehandling vil ikke i vesentlig grad måtte endres for å imøtekomme et eventuelt nytt lovkrav. Kommunedirektøren legger til grunn at ny boligsosial lov ikke medfører endringer i plan- og bygningsloven. Kommunene i Norge er forskjellige og har ulike utfordringer og behov også på det boligsosiale feltet. Det legges til grunn at den enkelte kommune fortsatt står fritt til å bestemme *hvordan* den følger opp plan- og bygningslovens krav og nasjonale forventninger i kommuneplanleggingen, slik at kommunen kan tilpasse detaljeringsnivået på kommuneplanens samfunnsdel og arealdel til lokale forhold.

Vedlegg:
Høringsbrev
Høringsdokument

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt på høring forslag til en ny boligsosial lov om kommunenes ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet. Kommunen mottok høringsdokumenter 2 desember 2020, med høringsfrist 5 mars 2021.

Saksbehandling

Administrasjonen har vurdert ulike sider ved lovforslaget:

- Forholdet til gjeldende rett og eksisterende saksbehandlingsregler og klageadgang er vurdert juridisk.
- Forholdet til plan og bygningsloven er vurdert særskilt siden departementet anfører at det er plikten til å ta boligsosiale hensyn i planleggingen som foreslås skjerpet i lovforslaget. Administrasjonen har valgt å vurdere dette i lys av eksisterende praksis og hensyn som tas i planleggingen for å se på om en foreslått lovendring vil innebære vesentlige endringer for kommunen.
- Formålet og konsekvenser ved lovendringen er vurdert ut fra de boligsosiale hensynene som en del av kommunens samfunnsoppdrag

I forbindelse med den fullførte saksbehandlingen har aktuelle tjenester i helse og mestring som NAV, forvaltning og koordinering og livsmestring hatt saken til vurdering. Det samme har by- og stedsutvikling når det gjelder forhold som berører boligforvaltning og planlegging etter plan og bygningsloven.

Bakgrunn og hovedinnhold i høringsforslaget

I desember 2020 la regjeringen frem Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021-2024). Strategien har fire definerte mål som skal forsterke den boligsosiale innsatsen i årene som kommer. Det legges frem en rekke tiltak per mål. Det fjerde målet i strategien handler om «Tydelige roller, og nødvendig kunnskap og kompetanse». Et av tiltakene her er å foreslå en ny lov som klargjør kommunenes ansvar på det boligsosiale området. Lovforslaget som nå sendes på høring følger opp dette tiltaket.

Lovforslaget gjelder kommunenes ansvar for å bistå vanskeligstilte på boligmarkedet med varige botilbud. Forslaget viderefører og presiserer i hovedsak ansvaret kommunene har for det boligsosiale arbeidet, som i dag er hjemlet i sosialtjenesteloven og helse- og omsorgstjenesteloven. Lovforslaget gir ikke en individuell rett til bolig, men presiserer at kommunen plikter å gi individuelt tilpasset bistand til de som er vanskeligstilte på boligmarkedet. Ulike virkemidler eksemplifiseres. Det legges altså fortsatt til grunn at det er en primær plikt for den enkelte å skaffe seg bolig.

Forslaget har også bestemmelser som skjerper kommunenes ansvar noe. Dette gjelder særlig plikten til å ta boligsosiale hensyn i planleggingen. Kommunene skal blant annet ha oversikt over behovet for boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet, og hensynta dette i kommunens planstrategi og kommuneplan.

Forslaget innebærer også en mindre skjerping i saksbehandlingsreglene, ved at hovedinnholdet i kommunes bistand må komme frem skriftlig i kommunens enkeltvedtak.

Lovforslaget innebærer tydeligere regler om at en avgjørelse om å gi (eller ikke gi) individuelt tilpasset bistand, er et enkeltvedtak som kan påklages til fylkesmannen. Ved at fylkesmannen er klageinstans, vil det være et statlig organ som kan overprøve kommunens vurdering. Klageadgang med statlig overprøvingsorgan er i utgangspunktet en god rettssikkerhetsgaranti og departementet anser at en slik individuell klageadgang reduserer behovet for en tilsynsordning.

Formål med forslaget om lovendring

- Departementet anfører at hovedformålet med ny lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet er å bidra til at alle skal bo trygt og godt. Vanskeligstilte på boligmarkedet skal få bistand til å skaffe seg og beholde en egnet bolig.
- Både kommunene og brukerne får et regelverk som skal være lettere å forstå med hensyn til ansvar, plikter og rettigheter.
- Klarere regelverk vil også kunne føre til at forskjellene mellom nivået på det boligsosiale arbeidet til kommunene ikke blir for store.
- Lovforslaget kan også bidra til å fremme likestilling og hindre diskriminering, og vil etter departementets vurdering være et tiltak etter likestillings- og diskrimineringsloven § 24, jf. § 6.
- Lovforslaget kan bidra til å styrke oppfyllelsen av verdensmålene for bærekraft, bærekraftsmål 11. her framheves blant annet at en innen 2030 skal sikre allmenn tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger
- Kommunenes handlefrihet til å finne gode tilpassede løsninger for den enkelte skal også ivaretas. Lovforslaget er ment å være en rammelov som fortsatt sikrer dette

Departementet har vurdert alternative måter å sikre disse hensynene på, men finner at en tydeliggjøring av det kommunale ansvaret gjennom lov er det beste virkemiddelet for å sikre vanskeligstilte på boligmarkedet likere vilkår. Hovedvekten er lagt på at bolig er den fjerde pilaren i den norske velferdspolitikken (Arbeid, helse, utdanning og bolig) og en sentral forutsetning for at den enkelte kan leve og bo selvstendig, skaffe eller beholde arbeid, kvalifisere seg gjennom utdanning og delta i samfunnet. For barn og unges oppvekstvilkår er gode og trygge boforhold grunnleggende. Lovgivningen på boligfeltet er likevel svakere og mer fragmentert enn på de andre områdene. Dette taler for en tydeliggjøring og presisering av gjeldende rett.

Vurderinger

Særskilte vurderinger relatert til kommunens ansvar for planlegging

Høringsnotatet foreslår ingen endringer i plan- og bygningsloven, men viser til hvordan disse hensynene er ivaretatt i loven.

I vurderingen av hvilke konsekvenser en lovendring vil få, har administrasjonen sett på hvordan Kristiansand kommune har integrert og koordinert hensynet til det boligsosiale arbeidet rettet mot vanskeligstilte på boligmarkedet i planlegging. En kort gjennomgang viser hvordan kommunen allerede ivaretar dette og at lovforslaget ikke vil innebære store endringer. Dette vil, som det kommer frem av høringsutkastet antakelig gjelde for mange av de større kommunene i Norge.

Departementet viser til nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, som legges fra av Regjeringen hvert fjerde år. I Nasjonale forventninger 2019-2023 har flere punkt som omhandler det boligsosiale arbeidet.

- Kommunenes boligpolitikk og boligplanlegging er en integrert del av kommunenes strategi for samfunns- og arealutvikling. Den legger til rette for en variert befolkningsstruktur gjennom god tilgang på boligtomter som grunnlag for tilstrekkelig, variert og sosial boligbygging.
- Kommunene tar boligsosiale hensyn i areal og samfunnsplanleggingen gjennom krav til boligstørrelse og nærområder, og ved å regulere nok boligtomter.
- Kommunene legger til rette for leie-til-eie løsninger for vanskeligstilte i boligmarkedet.
- Kommunene planlegger for et tilbud av tilrettelagte boliger for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne.
- Kommunene planlegger aktivt for å motvirke og forebygge levekårsutfordringer og bidrar til utjevning av sosiale forskjeller. Kommunene legger universell utforming til grunn i planlegging av omgivelser og bebyggelse og ivaretar folkehelsehensyn i planleggingen.

Dette er føringer og hensyn Kristiansand kommune har lagt til grunn for sin planlegging. Kommunen har også en temaplan: Boligsosial handlingsplan som ivaretar den spesifikke planmessige utviklingen av arbeidet rettet mot vanskeligstilte på boligmarkedet. Den omhandler både boliger, tjenester og koordinert, overordnet planlegging som sentrale virkemidler i kommunens arbeid.

Kristiansand kommune har lang tradisjon med å lage oppdatert utfordringsbilde hvert år som del av arbeidet med økonomiplan og planstrategiarbeidet. Kommunedirektøren legger fram forslag til budsjett og oppfølging av kommuneplanens satsingsområder i samfunnsdelen på denne bakgrunn. De boligsosiale hensynene vurderes alltid i denne forbindelsen.

Kommuneplanens samfunnsdel, Sterkere sammen – Kristiansand mot 2030 ble vedtatt i bystyret i september 2020. Den inneholder flere mål og strategier som følger opp de nasjonale forventningene på det boligsosiale området.

Satsingsområdet - Attraktiv og miljøvennlig - Kristiansand – en foregangskommune på grønn omstilling. Mål: Kristiansand har en by og stedsutvikling som fremmer kompakte sentre med gode kvaliteter i byrom og nærmiljø.

- Legge til rette for mangfoldige og barnevennlige bomiljøer med god tilgang til lekearealer og nye boformer som gir grunnlag for en variert befolknings sammensetning.

Satsingsområdet – Inkluderende og mangfoldig - Kristiansand – med små levekårsforskjeller og god livskvalitet for alle. Mål: Kristiansand er en helsefremmende by med reduserte levekårsforskjeller.

- Arbeide aktivt for å forbedre områder med store levekårsutfordringer.
- Bruke boligpolitikken til å redusere geografiske levekårsforskjeller og utvikle et variert og rimelig boligtilbud i hele kommunen.
- Skape trygge og gode møteplasser mellom mennesker på tvers av ulikheter.
- Gi koordinerte tjenester av høy kvalitet som sikrer gode levekår for barnefamilier med særlige utfordringer.
- Motivere innbyggerne til sunt og aktivt hverdagsliv og sikre god tilgjengelighet til grønnstruktur og nærfriluftsområder.
- Stimulere til gode levevaner i kommunens institusjoner.

Arbeidet med kommuneplanens arealdel startet formelt opp med kunngjøring av planarbeidet og høring av planprogrammet fra 29.januar 2021. Planprogrammet, tema senterområder, stedsutvikling og boligbygging inneholder to utredningsbehov/avklaringer med særlig relevans for det boligsosiale arbeidet:

- Avklare behov, føringer og kvalitetskrav knyttet til ulike utbyggingsformål (herunder boliger, offentlig og privat tjenesteyting, næring og forretning).

- Avklare hvordan kommunen gjennom arealpolitikken kan bidra til å redusere geografiske levekårsforskjeller og styrke mangfoldet i alle kommunens boligområder.

Boligtilbud

I Kristiansand har boligprisene steget mindre enn i andre sammenlignbare byer de siste årene. Det har vært lave boligpriser over tid, og godt utbud av boliger. Dette har medført at det i Kristiansand er enklere å komme seg inn på boligmarkedet og at langt flere er i stand til å skaffe seg egen bolig. Det er likevel flere målgrupper som trenger ulik type bistand fra kommunen når det gjelder å anskaffe eller beholde et boforhold. Det er vesentlig at kommunen har god oversikt over de totale behovene for boligsosial bistand til vanskeligstilte på boligmarkedet og at dette legges til grunn for både tjenesteutvikling, boligplanlegging og arealplanlegging

Kristiansand kommune har i sine planer over lang tid, hatt som en sentral strategi at bolig- og tjenestebehov må sees i sammenheng. Dette er nødvendig for at kommunen skal kunne gi sine innbyggere som er vanskeligstilte på boligmarkedet et godt koordinert og helhetlig tilbud. Derfor er oversikt over både bolig- og tjenestebehov hos vanskeligstilte på boligmarkedet en forutsetning for god planlegging. Lovforslaget understreker at kommunen skal ha oversikt over behovet både for ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet.

Saksbehandlingsregler og klageadgang

Forslaget omhandler mindre skjerpinger i saksbehandlingsreglene. Dette oppfattes som en tydeliggjøring som for kristiansand kommunes del ikke vil bety endringer fra eksisterende praksis.

Hvis forslagene til ny lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet innføres, betyr det at statsforvalteren (tidligere fylkesmannen) blir klageinstans på alle enkeltvedtak som fattes etter den nye loven. Det vil få konsekvenser for dagens ordning i Kristiansand kommune hvor «Klagenemnda for ikke lovpålagte oppgaver» er klageinstans for kommunal tildeling av kommunale boligtilbud og lån- og tilskudd. På linje med endringer i tilsynsordningen, er dette forhold som må behandles og sikres en tilpasning hvis lovforslaget blir vedtatt.

Foreslåtte hovedinnspill i høringen til lovforslaget

Departementet har vurdert at styring gjennom nasjonale forventninger, forskrifter, økonomiske og pedagogiske virkemidler ikke er tilstrekkelig for å øke måloppnåelsen og sikre større likhet i nivå på arbeidet rettet mot vanskeligstilte på boligmarkedet i kommunene. Hovedhensynet er å ivareta svært sårbare deler av befolkningen som ikke selv klarer å sikre tilstrekkelig og god nok tilgang til bolig – som en grunnleggende forutsetning for helse og deltakelse i utdanning og arbeidsliv.

Kristiansand kommune ser at lovforslaget ikke endrer gjeldende rett, men kan bidra til å tydeliggjøre og konkretisere det som allerede ligger i kommunenes medvirkningsansvar. Dette kan også, som departementet fremholder- bidra til mer realistiske forventninger til ansvaret kommunen og henholdsvis den enkelte innbygger har for å skaffe seg og sin familie gode boforhold. Det er viktig å presisere at kommunens ansvar fortsatt relaterer seg til de som er vanskeligstilt på boligmarkedet- altså de som ikke klarer å ta primæransvaret som ligger på den enkelte.

Foreslåtte presisering og skjerpning av saksbehandlingsregler, samt klageadgang til fylkesmannen på enkeltvedtak ansees som en styrking av rettsikkerheten for sårbare grupper som er vanskeligstilt på boligmarkedet.

Kristiansand kommune legger til grunn at ny boligsosial lov ikke medfører endringer i plan- og bygningsloven. Kommunene i Norge er forskjellige og har ulike utfordringer og behov også på det boligsosiale feltet. Det legges til grunn at den enkelte kommunes

fortsatt står fritt til å bestemme *hvordan* den følger opp plan- og bygningslovens krav og nasjonale forventninger i kommuneplanleggingen, slik at kommunen kan tilpasse detaljeringsnivået på kommuneplanens samfunnsdel og arealdel til lokale forhold.

Den skjerpede plikten relatert til kommunal planlegging vurderer Kristiansand kommune at ikke vil stille større krav enn de forventningene og føringene kommunen allerede forholder seg til dag. Det stilles krav til oversikt over boligbehov for vanskeligstilte på boligmarkedet. Dette er nødvendige oversikter kommunene må ha for å kunne styre innsatsen rettet mot vanskeligstilte på boligmarkedet – både når det gjelder bolig og tjenester. Det er krevende å ha gode oversikter på dette, men nødvendig for planlegging og som grunnlag for prioriteringer.

Det foreslås at Helse og omsorgstjenestelovens § 3-7 oppheves og erstattes av bestemmelse i den nye loven, mens korresponderende bestemmelse i sosialtjenestelovens § 15 foreslås bevart og at den henviser til ny lov. Kristiansand kommune vil henstille om at begge bestemmelser bevares og henviser til ny lov. Dette er for å understreke betydningen av at det boligsosiale arbeidet som skal ivareta vanskeligstilte på boligmarkedet, omhandler helse og omsorgstjenester i like stor grad som sosiale tjenester.

Kristiansand kommune ønsker å kommentere et særskilt avsnitt i høringsdokumentet hvor departementet gjør vurderinger av behovet for tilsyn (side 25 og side 26 i dokumentet):

«I en Sintef-rapport fra 2013, om samarbeid på pasientnivå mellom kommunale tjenester og spesialisthelsetjenester innenfor psykisk helse og rusfeltet, fremgår at sju prosent av pasientene i psykisk helsevern er utskrivningsklare og venter på et kommunalt tilbud. Tilsvarende andel i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) er beregnet til én prosent. Årsaken til at pasientene ikke er utskrevet er stort sett at de mangler et kommunalt boligtilbud. Rapporten peker også på at når samarbeidet mellom de ulike tjenestenivåene ikke eksisterer eller fungerer dårlig, «handler det ofte om uavklarte botilbud og at det tar lang tid å få på plass nødvendige tilbud» (side 5). Dette underbygger viktigheten av at kommunen har egnede botilbud for denne gruppen av vanskeligstilte på boligmarkedet. I den sammenheng vises det også til at kommunen må betale for utskrivningsklare pasienter som blir værende innlagt i døgnopphold helseinstitusjon i påvente av kommunalt tilbud, jf. forskrift 18. november 2011 nr. 1115 om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter. Departementet anser derfor at det er viktig at kommunen oppfyller sine lovpålagte plikter på det boligsosiale området. Det gjelder særlig individuell bistand til å skaffe seg eller beholde en egnet bolig, som departementet mener er en svært viktig velferdstjeneste for den enkelte»

Kristiansand kommune har ved flere anledninger, også sammen med andre storbyer påpekt at det her vises til en brukergruppe med alvorlig psykisk lidelse, rusmiddelproblematikk og atferdsutfordringer som utfordrer samfunnsvernet. Dette er innbyggere som har stort behov for sammensatte og samtidige tjenester fra både spesialisthelsetjenesten og kommune. Brukergruppen har problemer med å benytte seg av frivillig bistand og behandling. Kommunene har ikke juridiske eller ressursmessige rammebetingelser til å gi denne målgruppen tilstrekkelig tilrettelagte og forsvarlige botilbud. Kristiansand kommune vil igjen påpeke at dette er en nasjonal utfordring som verken opptrappingsplanene på rus- eller psykisk helsefeltet har løst med tilstrekkelige virkemidler. Incentivene i samhandlingsreformen, departementet viser her til betalingsplikten for utskrivningsklare pasienter, avhjelper heller ikke denne situasjonen. Kristiansand kommune ønsker å påpeke at en tydeliggjøring i lov av eksisterende ansvar og plikter og tilsynsordning, heller ikke vil sette kommunene i bedre stand til å ivareta boligbehovene til denne målgruppen. Det er viktig at denne problemstillingen blir gjenstand for større oppmerksomhet i det nasjonale boligsosiale arbeidet. Det vil kreve samhandling mellom flere departement og det er viktig at både spesialisthelsetjenesten og kommunene er sentrale i arbeidet.

Punkt 7/21: Flere i arbeid - plan for oppfølging av oppgaveutvalgets anbefalinger

Bilag

Vedtak ORGUTV, 04032021, Sak 8/21, Flere i arbeid – oppfølging av bystyremelding

Vedtak NÆR, 09032021, Sak 18/21, Flere i arbeid – oppfølging av bystyremelding

Vedtak RFF, 09032021, Sak 27/21, Flere i arbeid – oppfølging av bystyremelding

Vedtak , 04032021, Sak 9/21, Flere i arbeid – oppfølging av bystyremelding

Studentrådet sitt fråsegn til sak om fleire i arbeid

Vedtak RFF, 02032021, Sak 14/21, Flere i arbeid – oppfølging av bystyremelding

Vedtak KULTUR, 03032021, Sak 23/21, Flere i arbeid – oppfølging av bystyremelding

Vedtak , 03032021, Sak 18/21, Flere i arbeid – oppfølging av bystyremelding

Vedtak Form, 17032021, Sak 55/21, Flere i arbeid – oppfølging av bystyremelding

Vedtak byst, 24032021, Sak 67/21, Flere i arbeid – oppfølging av bystyremelding

Vedtak OPPV, 09032021, Sak 10/21, Flere i arbeid – oppfølging av bystyremelding

Vedtak HELSEUTV, 16022021, Sak 8/21, Flere i arbeid – oppfølging av bystyremelding

Vedlegg til bystyresak - oppfølging flertallsmerkander

Studentrådet sitt fråsegn til sak om fleire i arbeid

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2020018627
Saksbehandler Anne Aunevik

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Helseutvalget	16.02.2021	8/21
10 Bystyret	24.03.2021	
2 Arbeids- og inkluderingsutvalget	18.02.2021	7/21
3 Råd for funksjonshemmede	02.03.2021	
4 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	03.03.2021	
5 Kulturutvalget	03.03.2021	
5 Organisasjonsutvalget	04.03.2021	
6 Studentrådet	04.03.2021	
7 Oppvekstutvalget	09.03.2021	
8 Nærings- og eierskapsutvalget	09.03.2021	
9 Formannskapet	17.03.2021	

FLERE I ARBEID - PLAN FOR OPPFØLGING AV OPPGAVEUTVALGETS ANBEFALINGER

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 18.02.2021 SAK 7/21

Arbeids- og inkluderingsutvalgets innstilling

1. Bystyret slutter seg til kommunedirektørens forslag til ambisjoner og ønskede effekter
(Enst.)
2. Bystyret tar kommunedirektørens oppfølging av bystyremelding om «Flere i arbeid» til orientering.
(Enst.)

Forslag:

Repr. Christian Eikeland (FRP) og Lene Jacobsen (DEM), fremmet følgende forslag:

«Arbeids- og inkluderingsutvalget mener integreringen i Kristiansand kommune har rom for forbedringer, og vil være avgjørende for at flere skal komme seg i arbeid. Plan for oppfølging av bystyremeldingen må endres til at bedre integrering blir et av programmets hovedtema, slik at innsatsen for å bedre integreringen i Kristiansand målrettes i oppfølgingen.»

Voteringer:

FRP og DEM sitt forslag falt med 7 mot 4 stemmer (FRP,DEM,UAVH,SP)

19.02.2021

Punkt 8/21: Nytt innsatsområde i kriminalitetsforebyggende plan - "forebygging av hatkriminalitet og hatefulle ytringer"

Bilag

Vedtak KULTUR, 10022021, Sak 15/21, Nytt innsatsområde i kriminalitetsforebyggende plan - "forebygging av hatytringer og hatkriminalitet"

Vedtak Form, 03032021, Sak 33/21, Nytt innsatsområde i kriminalitetsforebyggende plan - "forebygging av hatytringer og hatkriminalitet"

Vedtak OPPV, 09022021, Sak 3/21, Nytt innsatsområde i kriminalitetsforebyggende plan - "forebygging av hatytringer og hatkriminalitet"

Vedtak HELSEUTV, 16022021, Sak 9/21, Nytt innsatsområde i kriminalitetsforebyggende plan - "forebygging av hatytringer og hatkriminalitet"

Kapittel om hatytringer og hatkriminalitet

Politisk viljeserklæring mot hatefulle ytringer

Kriminalitetsforebyggende plan 2016 - 2020

KS-rapport - Hatefulleytringer og trusler mot lokale folkevalgte

Oversikt over aktører som har bidratt i planen

Utvalg av skriftlige høringsinnspill

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2020109395
Saksbehandler Johanne Marie Benitez Nilsen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oppvekstutvalget	09.02.2021	3/21
2 Kulturutvalget	10.02.2021	15/21
3 Helseutvalget	16.02.2021	9/21
4 Arbeids- og inkluderingsutvalget	18.02.2021	8/21
5 Formannskapet	03.03.2021	31/21
6 Bystyret	24.03.2021	

NYTT INNSATSOMRÅDE I KRIMINALITETSFOREBYGGENDE PLAN - "FOREBYGGING AV HATKRIMINALITET OG HATEFULLE YTRINGER"

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 18.02.2021 SAK 8/21

Arbeids- og inkluderingsutvalgets innstilling

1. Bystyret vedtar det nye innsatsområdet i kriminalitetsforebyggende plan forebygging av hatytringer og hatkriminalitet»
2. Kriminalitetsforebyggende plan med det nye innsatsområdet forlenges i en ny 4 års periode (2020-2024)
3. Administrasjonen foretar nødvendige redaksjonelle endringer og tilpasninger i planen.
4. Nylig utgitt KS-rapport om hatefulle ytringer og trusler mot lokale folkevalgte tas til orientering.
5. Bystyret vedtar politisk erklæring mot hatefulle ytringer.
6. Bystyret inviterer andre offentlig institusjoner, bedrifter, lag og forening om også å støtte opp om den politiske erklæringen.
(Enst.)

Forslag:

Repr. Christian Eikeland (FRP) fremmet følgende forslag:
«Grunnlovens bestemmelser om ytringsfrihet skal legges til grunn i det videre oppfølgingsarbeidet med planen, og skal være gjeldende dersom planen benyttes for å sette inn tiltak og handlinger i det offentlige rom.»

Voteringer:

FRP sitt forslag falt med 8 mot 3 stemmer (FRP, DEM, SP)

19.02.2021